

Powszechny Spis Rolny 2020 – wyniki ostateczne w województwie kujawsko-pomorskim¹

06.09.2022 r.

 8,1%

Wzrost zużycia nawozów mineralnych w porównaniu z PSR 2010

Według ostatecznych wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020) w województwie kujawsko-pomorskim było 59,6 tys. gospodarstw rolnych zajmujących powierzchnię 1136,8 tys. ha. W niemal dziesięciu na dziesięć z nich stosowano nawozy mineralne lub wapniowe oraz w prawie połowie nawozy naturalne. W 1/3 gospodarstw użytkowano specjalistyczne budynki inwentarskie.

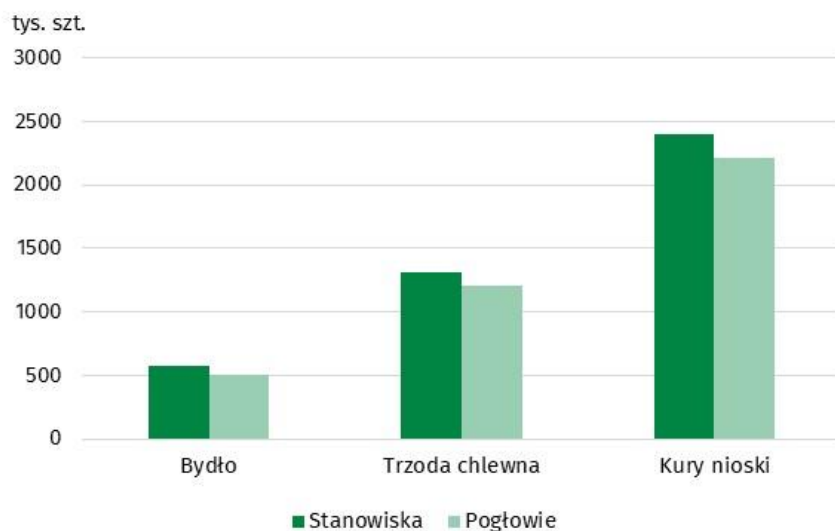
Powszechny Spis Rolny (PSR) był przeprowadzony na terytorium Polski od 1 września do 30 listopada 2020 r.

W niniejszym opracowaniu dane dla gmin prezentowane są według lokalizacji siedziby gospodarstwa, natomiast dla województw - według lokalizacji siedziby użytkownika.

Stanowiska w budynkach dla bydła, świń i kur niosek

Według stanu na 1 czerwca 2020 r. w województwie kujawsko-pomorskim pogłowie bydła stanowiło 8,0% krajowego pogłowia bydła i zwiększyło się o 8,4% względem stanu ze Spisu Rolnego przeprowadzonego w 2010 (PSR 2010). W tym okresie o 32,6% zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej i o 18,3% zwiększyło się pogłowie kur niosek.

Wykres 1. Pogłowie i stanowiska w budynkach inwentarskich w 2020 r.

Według danych PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim było 16,8 tys. gospodarstw rolnych z oborami, tj. 28,1% ogółu gospodarstw rolnych w województwie (w Polsce mniej o 7,4 p. proc.). Średnio na 1 gospodarstwo rolne z oborami przypadały 34 stanowiska dla bydła, czyli o 8 więcej niż w Polsce. W województwie kujawsko-pomorskim było 10,1 tys. gospodarstw rolnych z chlewniami, a na 1 takie gospodarstwo przypadały 130 stanowiska dla świń (o 14 mniej niż w kraju).

Według PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim było 1311,8 tys. stanowisk dla świń, co stanowiło 10,7% liczby stanowisk dla świń w kraju

¹ Dane dotyczące stanowisk w budynkach dla bydła, świń i kur niosek, budynków i budowli gospodarczych, nawożenia nawozami mineralnymi, wapniowymi i naturalnymi oraz przeznaczenia końcowego produkcji rolniczej dotyczą okresu od 2 czerwca 2019 r. do 1 czerwca 2020 r.

Według danych PSR 2020 było 13,2 tys. gospodarstw rolnych z kurnikami dla niosek kurzych. Na 1 takie gospodarstwo przypadają 183 stanowiska dla kur niosek i było to o 9 stanowisk na 1 gospodarstwo więcej niż w Polsce.

Budynki i budowle gospodarcze

Według PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim było 20,0 tys. gospodarstw użytkujących specjalistyczne budynki inwentarskie do utrzymania zwierząt, co stanowiło 33,5% ogólnej liczby gospodarstw rolnych w województwie (w kraju 20,6%).

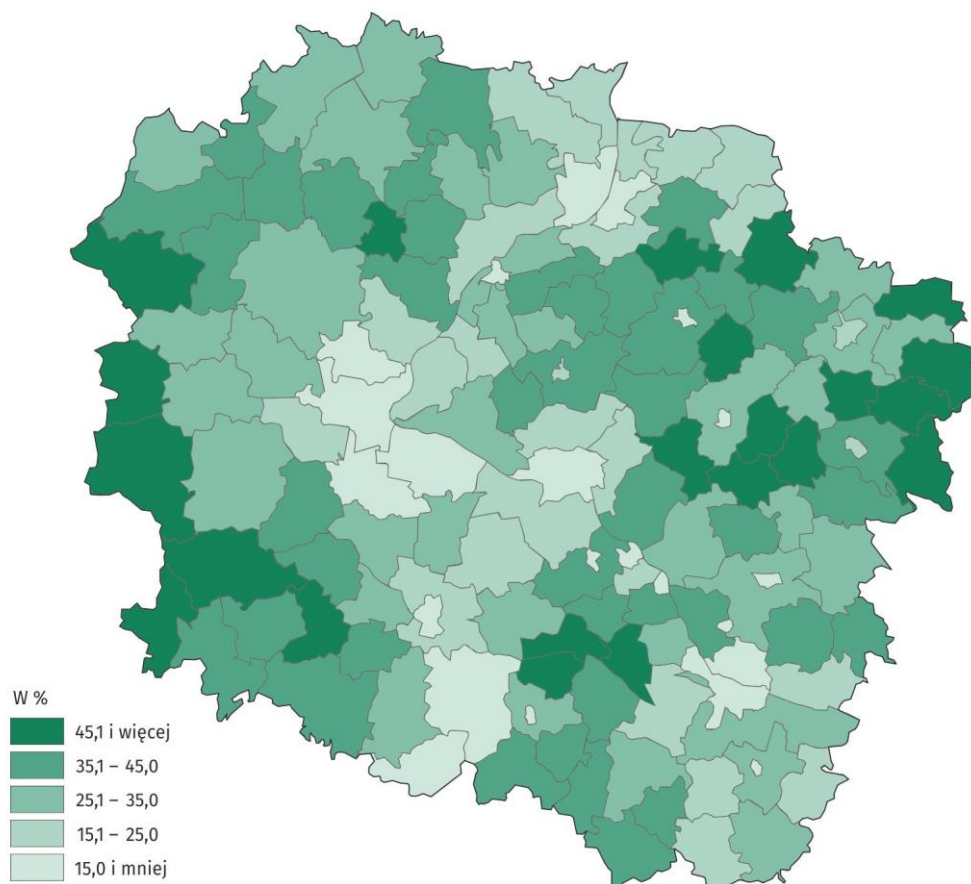
Wykres 2. Budynki i budowle gospodarcze w 2020 r.

Wśród gospodarstw posiadających specjalistyczne budynki inwentarskie najwięcej było gospodarstw z oborami – 22,5% gospodarstw ogółem. Liczba obór w województwie kujawsko-pomorskim stanowiła 7,3% ogółu obór w kraju. Gospodarstwa z chlewniami odnotowano w 13,3% ogółu gospodarstw rolnych (w Polsce 4,3%). Liczba chlewni wyniosła 13,9% wszystkich budynków dla trzody chlewnej w kraju. Udział gospodarstw z kurnikami stanowił 7,9% ogółu gospodarstw (o 1,5 p. proc. więcej niż w Polsce). Liczba kurników w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 5,7% tego rodzaju budynków w kraju.

Do innych budynków i budowli gospodarczych należą silosy zbożowe. Znajdowały się one w 7,4 tys. gospodarstw rolnych (średnio 2 silosy zbożowe na 1 gospodarstwo). Stanowiło to 12,0% całej zbiorowości w Polsce. Ponadto, w województwie kujawsko-pomorskim zlokalizowanych było 15,4% kopców ziemnych i technicznych z napowietrzaniem użytkowanych w Polsce. Stodoły, będące budynkami gospodarczymi pomocniczymi, znajdowały się w 43,8% gospodarstw ogółem w województwie (w Polsce 56,1%).

Mapa 1. Udział gospodarstw rolnych wyposażonych w specjalistyczne budynki inwentarskie (obory, chlewnie i kurniki) w ogólnej liczbie gospodarstw w 2020 r.

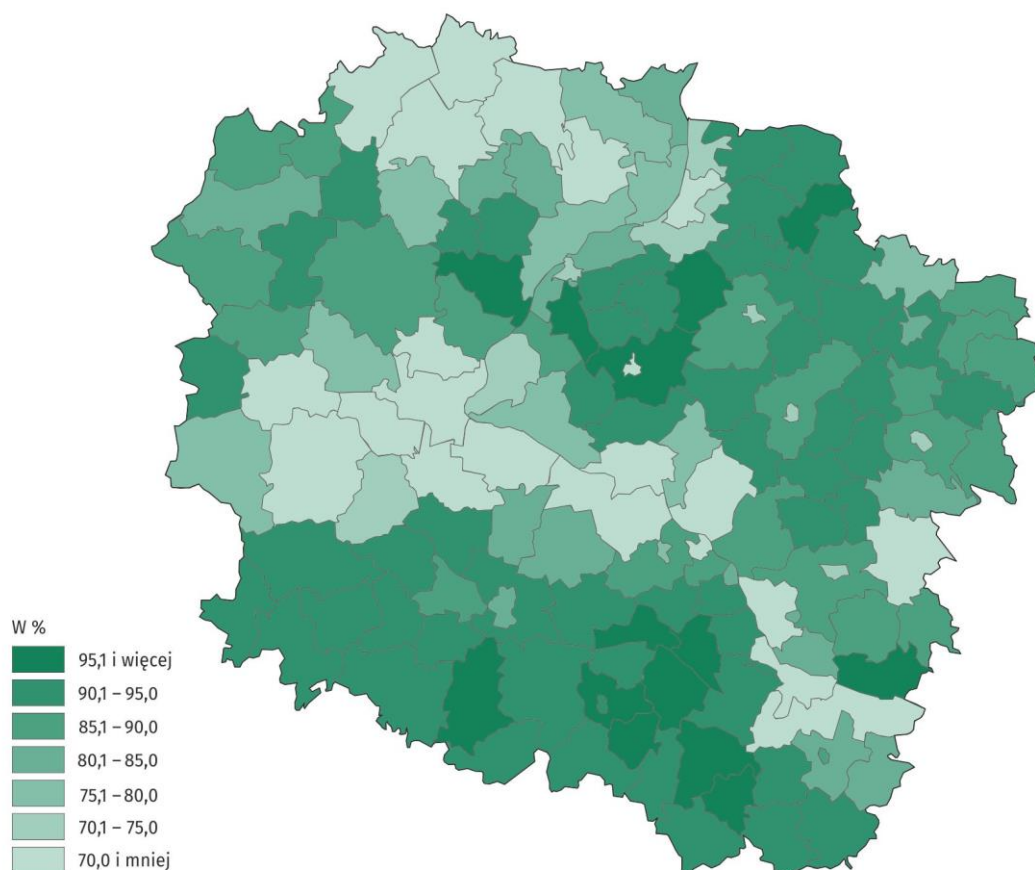
Według PSR 2020 w 45 gminach w województwie kujawsko-pomorskim udział gospodarstw użytkujących specjalistyczne budynki inwentarskie w liczbie gospodarstw ogółem był niższy niż 25%

Nawożenie nawozami mineralnymi, wapniowymi i naturalnymi

Według danych PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim 51,5 tys. gospodarstw stosowało nawozy mineralne, a 15,6 tys. wapniowe. W ogólnej liczbie gospodarstw rolnych udział gospodarstw stosujących nawożenie mineralne wynosił 86,4% (w PSR 2010 – 84,7%), a wapniowe – 26,2% (w PSR 2010 – 18,0%).

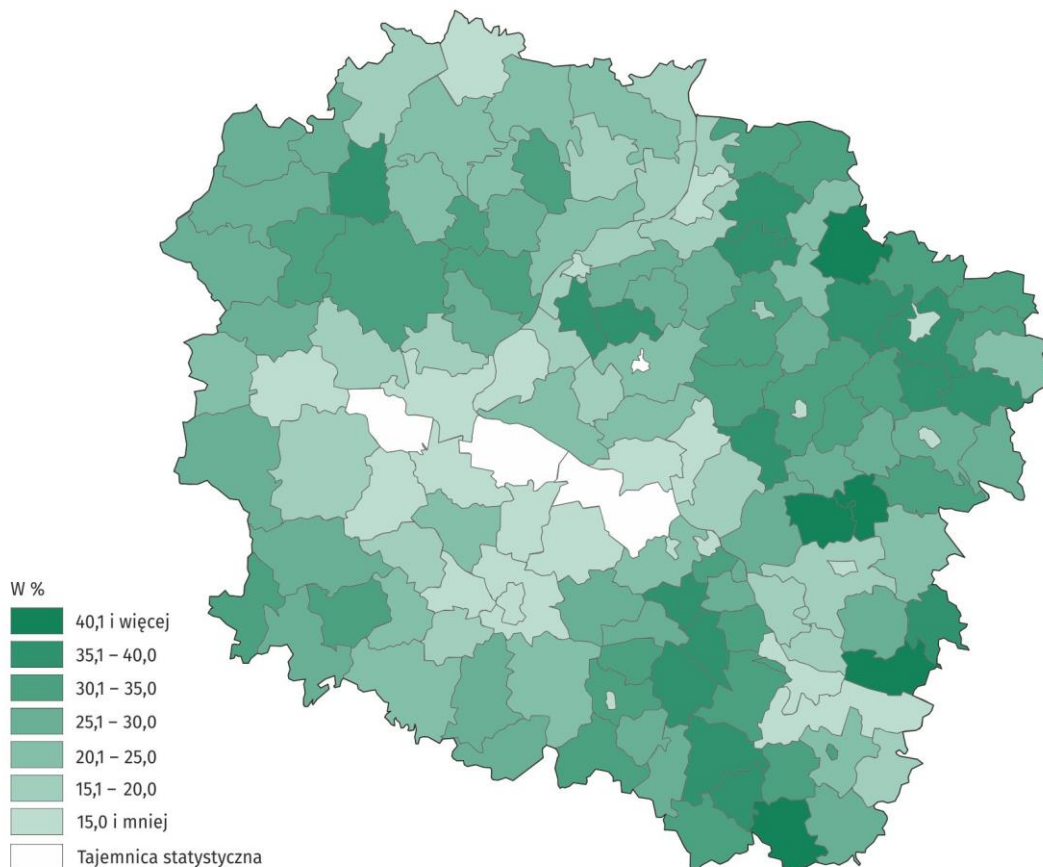
Zużycie nawozów mineralnych, łącznie azotowych, fosforowych i potasowych (NPK), było o 8,1% większe niż w PSR 2010 i wyniosło 181,6 tys. ton. W 2020 r. na 1 ha użytków rolnych ogółem zużyto przeciętnie 172,1 kg NPK (w kraju 130,5 kg NPK). Było to o 10,5% więcej niż w 2010 r. W odniesieniu do 2010 r. zwiększyło się zużycie nawozów potasowych o 37,7% i wyniosło 47,5 kg na 1 ha użytków rolnych. Pod uprawy zastosowano ponadto 95,0 kg na 1 ha użytków rolnych nawozów azotowych (o 4,9% więcej niż w 2010 r.) oraz 29,5 kg na 1 ha użytków rolnych nawozów fosforowych (o 3,6% mniej niż w 2010 r.).

Mapa 2. Udział gospodarstw stosujących nawożenie mineralne w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych w 2020 r.

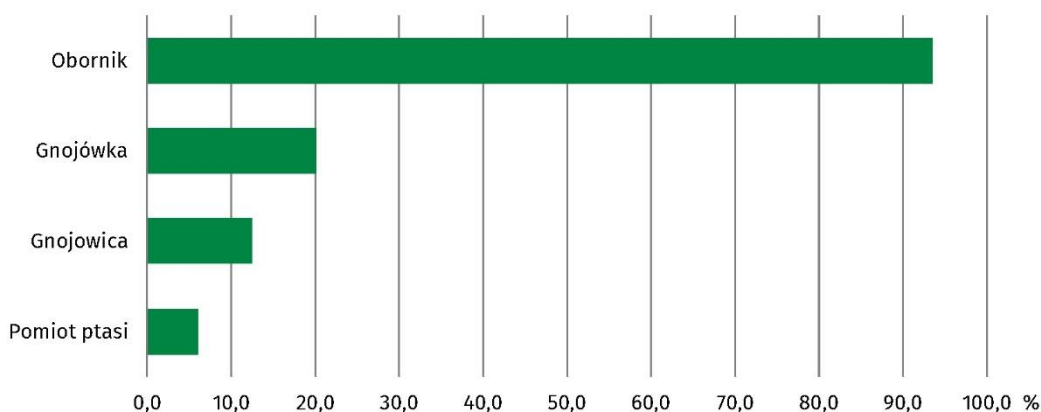
Zużycie nawozów wapniowych w województwie kujawsko-pomorskim w porównaniu z 2010 r. wzrosło ponad 2-krotnie i wyniosło 116,8 tys. ton (52,0 tys. ton w 2010 r.). W województwie kujawsko-pomorskim w 2020 r. średnie zużycie nawozów wapniowych w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wyniosło 110,6 kg (w kraju 89,6 kg) i było ponad 2-krotnie większe niż w 2010 r. (48,2 kg).

Mapa 3. Udział gospodarstw stosujących nawożenie wapniowe w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych w 2020 r.

W województwie kujawsko-pomorskim nawozy naturalne wykorzystywało 29,3 tys. gospodarstw rolnych. Było to 49,2% gospodarstw ogółem (o 5,5 p. proc. więcej niż w kraju).

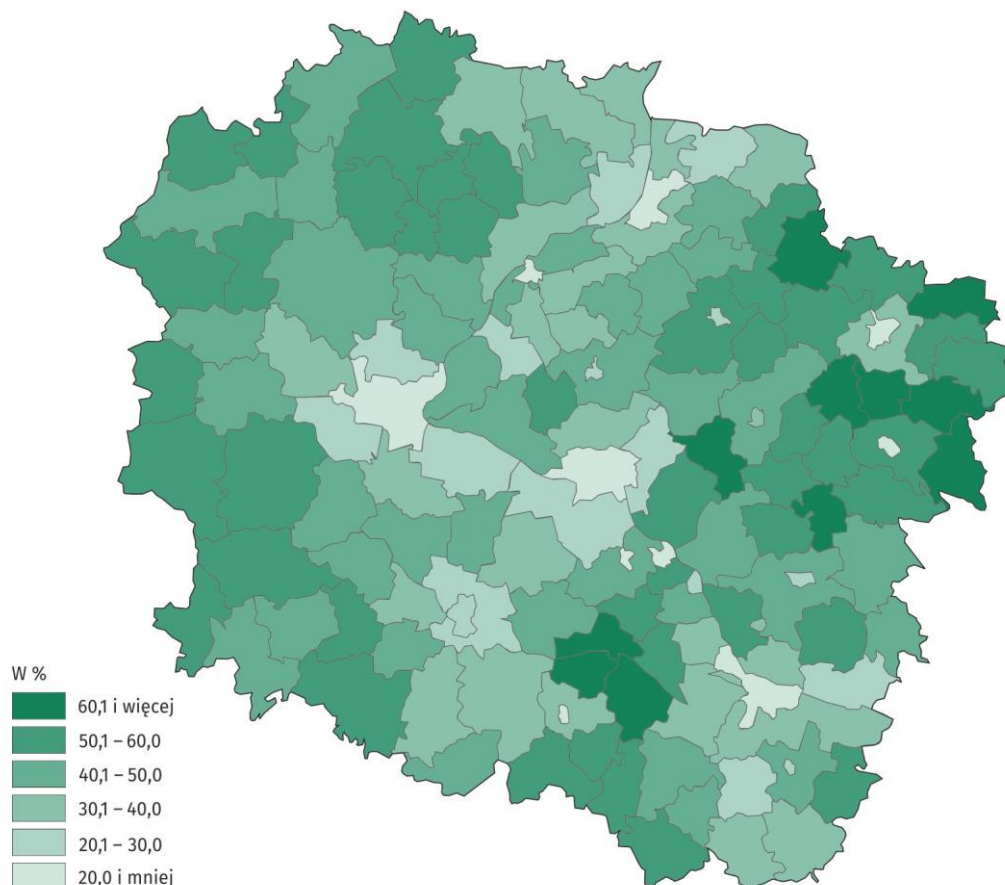
Wykres 3. Udział gospodarstw rolnych stosujących nawozy naturalne według rodzajów w 2020 r.

Według danych PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim zużyto 698,2 tys. m³ gnojówki, czyli o 41,3% mniej niż według danych PSR 2010

Badanie PSR 2020 wykazało, że spośród nawozów naturalnych największe było zużycie obornika (3,4 mln t), które stanowiło 8,8% zużycia krajowego. W porównaniu z wynikami PSR 2010 zużycie obornika zmniejszyło się jednak o 17,8% przy spadku o 33,5% liczby gospodarstw stosujących ten rodzaj nawożenia. Jednocześnie o 43,3% wzrosło zużycie gnojowicy, które wyniosło 937,8 tys. m³. W 2020 r. tylko 3,0% gospodarstw ogółem w województwie kujawsko-pomorskim stosowało pomiót ptasi, czyli prawie trzykrotnie mniej niż w kraju.

Mapa 4. Udział gospodarstw stosujących nawożenie obornikiem w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych w 2020 r.

Według badania PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim odsetek gospodarstw rolnych stosujących obornik, gnojówkę i gnojowicę był większy niż w kraju

Według PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim najpopularniejszą metodą aplikacji nawozów naturalnych była metoda rozrzutowa z przyoraniem po 4 do 24 godzin po zastosowaniu nawozu. Ten sposób aplikacji nawozów stosowało 27,2% gospodarstw rolnych ogółem. Wskazana metoda aplikacji dominowała również w kraju, ale udział stosujących ją gospodarstw ogółem był mniejszy o 5,9 p. proc. niż w województwie kujawsko-pomorskim.

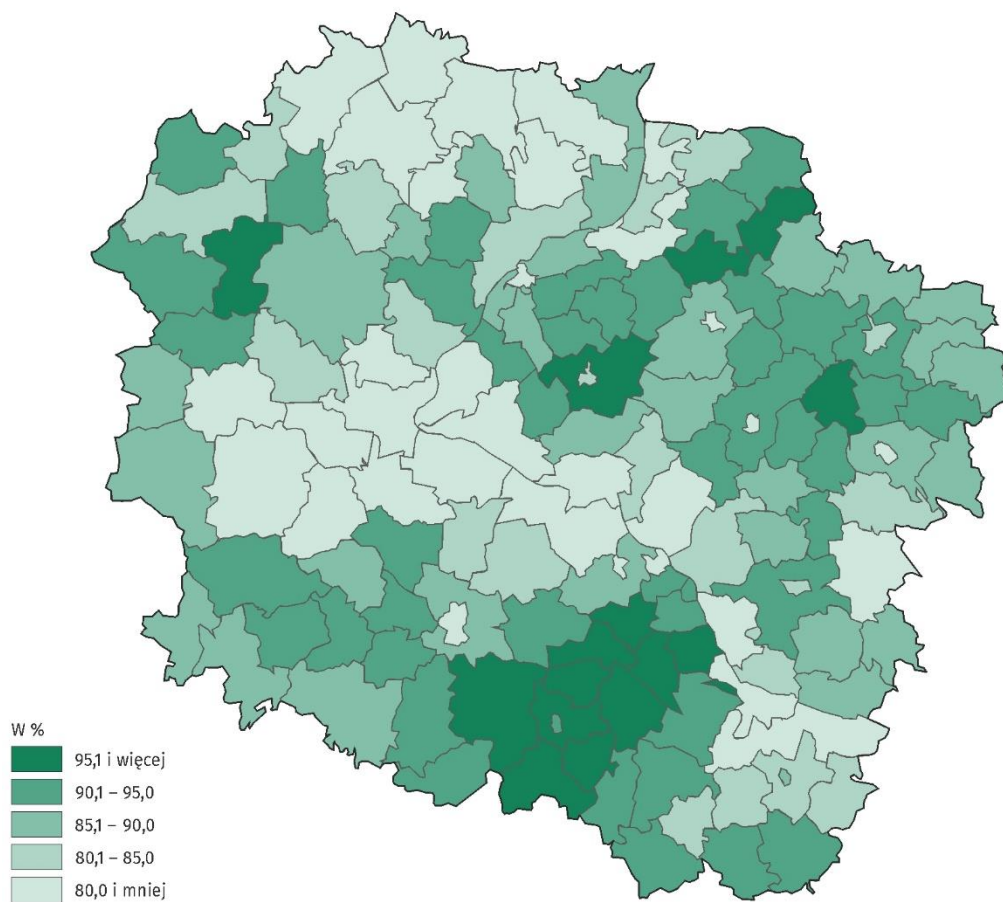
W województwie kujawsko-pomorskim 42,5% (25,3 tys.) gospodarstw rolnych przechowywało nawozy naturalne (w Polsce mniej o 7,4 p. proc.) Najczęściej wykorzystywaną metodą było przechowywanie na przyzmachach z płytą obornikową, które stosowało 13,4 tys. gospodarstw rolnych (52,9% gospodarstw rolnych przechowujących nawozy naturalne). Mniej gospodarstw (9,0 tys.) wykorzystywało przechowywanie na przyzmachach bez płyty obornikowej, co stanowiło 35,4% gospodarstw rolnych przechowujących nawozy naturalne.

Przeznaczenie końcowe produkcji rolniczej

Według PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim było 51,5 tys. gospodarstw indywidualnych, gdzie końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była na sprzedaż. Stanowiły one 87,0% wszystkich gospodarstw indywidualnych (w Polsce 70,7%). W stosunku do PSR 2010 odsetek tego typu gospodarstw zmniejszył się o 8,0 p. proc. (w Polsce o 11,4 p. proc.).

W 2020 r. było 7,0% gospodarstw indywidualnych, gdzie końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była głównie na samozaopatrzenie (4,1 tys. gospodarstw), a 2,5% (1,5 tys. gospodarstw) stanowiły gospodarstwa, gdzie produkcja rolnicza przeznaczona była wyłącznie na potrzeby gospodarstwa. W porównaniu do PSR 2010 zmniejszyła się liczba gospodarstw produkujących głównie na samozaopatrzenie o 9,7 p. proc., w tym produkujących wyłącznie na samozaopatrzenie o 2,4 p. proc.

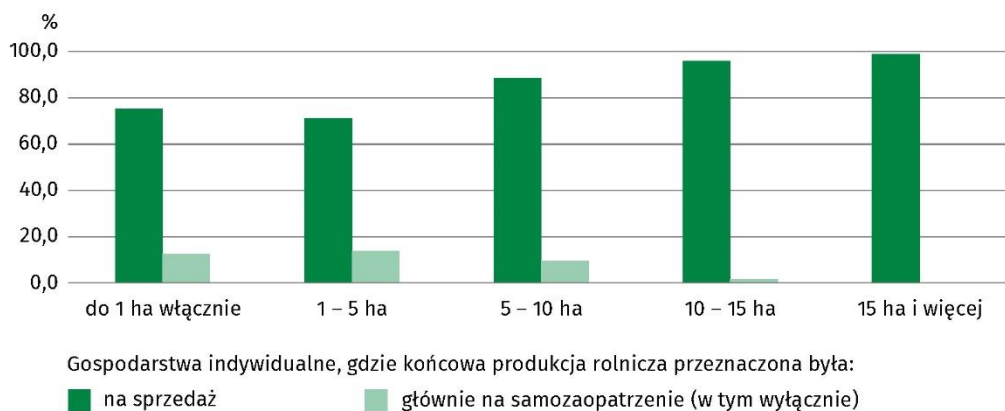
Mapa 5. Udział gospodarstw indywidualnych produkujących na sprzedaż w gospodarstwach indywidualnych ogółem w 2020 r.

Według PSR 2020 w województwie kujawsko-pomorskim było 48,8 tys. gospodarstw indywidualnych, gdzie końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była głównie na sprzedaż

Według PSR 2020 największy odsetek gospodarstw indywidualnych, w których końcowa produkcja rolnicza była przeznaczona na sprzedaż, odnotowano w grupie gospodarstw liczących 15 ha i więcej (30,5% wszystkich gospodarstw indywidualnych). Gospodarstw produkujących na samozaopatrzenie (w tym wyłącznie) było najczęściej w grupie gospodarstw liczących od 1 do 5 ha (4,4% wszystkich gospodarstw indywidualnych w województwie) i było to o 7,6 p. proc. mniej niż w kraju.

Wykres 4. Udział gospodarstw indywidualnych według przeznaczenia końcowej produkcji rolniczej i grup obszarowych użytków rolnych^a w 2020 r.

a Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są lewostronnie zamknięte, z wyjątkiem grup „1-5”, gdzie przedział jest obustronnie otwarty.

Województwo kujawsko-pomorskie na tle pozostałych województw według danych PSR 2020

Średnia liczba stanowisk dla bydła w gospodarstwach z oborami

Średnia liczba stanowisk dla świń w gospodarstwach z chlewniami

Średnia liczba stanowisk dla kur niosek w gospodarstwach z kurnikami dla kur niosek

Udział gospodarstw, w których użytkowane były specjalistyczne budynki inwentarskie w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

Udział gospodarstw, w których użytkowane były silosy zbożowe w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

Udział gospodarstw, w których użytkowane były kopce ziemne i techniczne z napowietrzaniem w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

Udział gospodarstw stosujących nawożenie mineralne NPK w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

Udział gospodarstw stosujących nawożenie wapniowe w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

Udział gospodarstw stosujących nawozy naturalne w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

Udział gospodarstw stosujących obornik w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

Udział gospodarstw przechowujących nawozy naturalne w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

Udział gospodarstw, gdzie końcowa produkcja rolnicza przeznaczona była na sprzedaż w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych (%)

1 16 Skrajne lokaty województw

95 Wartość zmiennej

2 Lokata województwa kujawsko-pomorskiego

46 Wartość zmiennej dla województwa kujawsko-pomorskiego

* * *

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Bydgoszczy
Dyrektor dr Wiesława Gierańczyk
Tel: 52 366 93 90

Rozpowszechnianie:
Zespół do spraw obsługi mediów
Tel: 539 671 457, 532 457 701

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 539 671 457
e-mail: media_USBdg@stat.gov.pl

- bydgoszcz.stat.gov.pl
- @BYDGOSZCZ_STAT
- @GlownyUrzadStatystyczny
- gus_stat
- glownyurządstatystycznygus
- glownyurządstatystyczny

Powiązane opracowania:

[Powszechny Spis Rolny 2020. Metodologia i organizacja badania](#)

[Powszechny Spis Rolny 2020 – charakterystyka gospodarstw rolnych w 2020 r.](#)

Informacje wynikowe dostępne w bazie danych:

[Bank Danych Lokalnych – Powszechne Spisy Rolne – PSR 2020](#)

[Dziedzinowe Bazy Dziedzinowe Bazy Wiedzy](#)

Ważniejsze pojęcia i wyjaśnienia metodologiczne zawarto w wyżej wymienionym opracowaniu.

[Budynki i budowle gospodarcze](#)

[Chlewnia](#)

[Gnojowica](#)

[Gnojówka](#)

[Gospodarstwo indywidualne](#)

[Gospodarstwo rolne](#)

[Końcowa produkcja rolnicza](#)

[Gospodarstwo rolne](#)

[Nawozy mineralne](#)

[Nawozy naturalne](#)

[Nawozy wapniowe](#)

[Obora](#)

[Obornik](#)